

14 Αυγούστου 2016

Βαρότραυμα, η πάθηση των αεροσυνοδών και των ψαροτουφεκιάδων

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

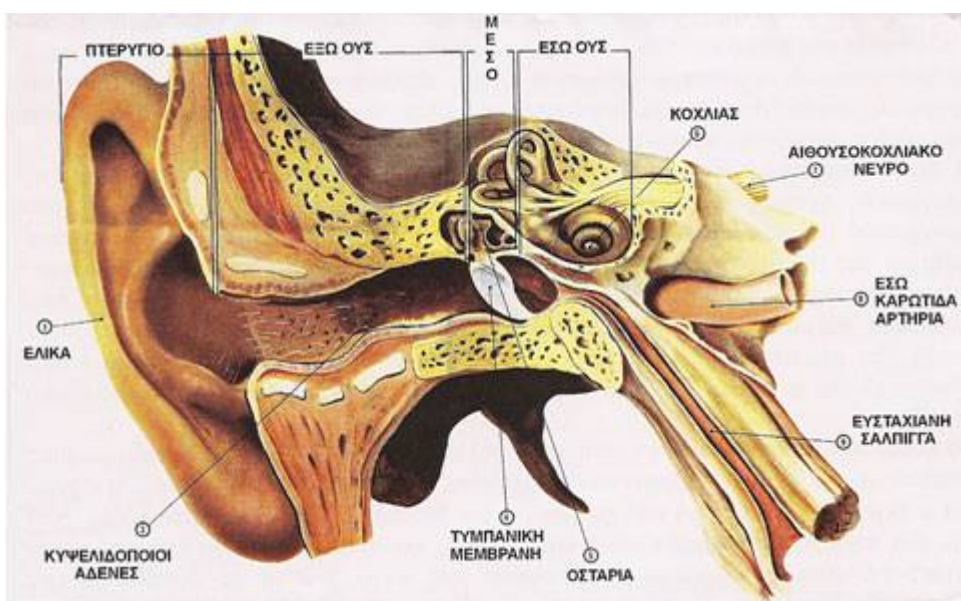
Γράφει ο

Πλούκος Κωνσταντίνος

Ωτορινολαρυγγολόγος (ωρλ)

Βαρότραυμα ονομάζεται η νόσος που προκαλείται από τις απότομες μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης όπως κατά την απότομη προσγείωση (αλλά και απογείωση σπανιότερα) των αεροπλάνων ή την ταχεία κάθοδο και άνοδο κατά την κατάδυση. Η πάθηση είναι συχνή σε άτομα που το επάγγελμα τους σχετίζεται με τέτοιες καταστάσεις όπως είναι οι πιλότοι, οι αεροσυνοδοί αλλά και οι ψαροτουφεκάδες. Μπορεί να αφορά το αυτί (έξω, μέσο και έσω) ή τους κόλπους του προσώπου (βαροκολπίτιδα).

Το μέσο ους επικοινωνεί με το ρινοφάρυγγα μέσω ενός μικρού σωλήνα που λέγεται **ευσταχιανή ή ακουστική σάλπιγγα** και μέσω αυτού εξισώνεται η πίεση εκατέρωθεν του τυμπάνου. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και στους κόλπους του προσώπου που επικοινωνούν μέσω στομίων με τη ρινική κοιλότητα και είναι γεμάτοι με αέρα. Στις απότομες μεταβολές της ατμοσφαιρικής πίεσης όπως στην πτήση και στην κατάδυση, η ευσταχιανή σάλπιγγα αποφράσσεται και δεν πραγματοποιείται σωστή εξίσωση πίεσης. Σαν αποτέλεσμα δημιουργείται μείωση πίεσης στο μέσο αυτί, οίδημα και παραγωγή υγρού. Σε πιο προχωρημένες καταστάσεις μπορεί να γίνουν μικροαιμορραγίες τυμπάνου, ακόμα και διάτρηση αυτού. Έτσι προκαλείται βαρότραυμα μέσου ωτός αλλά και έσω ωτός ορισμένες φορές. Βαρότραυμα έξω ωτός προκαλείται κυρίως σε περιπτώσεις καταδύσεων στις οποίες έχει αποφραχθεί πλήρως ο έξω ακουστικός πόρος με ωτασπίδα ή λόγω παρουσίας βύσματος κυψελίδας. Βαρότραυμα κόλπων προσώπου προκαλείται σε περίπτωση που το στόμιο κάποιου κόλπου είναι αποφραγμένο οπότε κατά την κατάδυση δημιουργείται οίδημα και αιμορραγία εντός του κόλπου.

Προδιαθεσικός παράγοντας για να προκληθεί βαρότραυμα είναι η **ρινική συμφόρηση** που οδηγεί στην απόφραξη και κακή λειτουργία της ευσταχιανής σάλπιγγας. Αυτό είναι σύνηθες σε καταστάσεις όπως κρυολόγημα και ρινίτιδα, αλλεργία, πολύποδες ρινός, σκολίωση ρινικού διαφράγματος ή παρουσία άλλης παθολογίας στη μύτη.

Τα **συμπτώματα** του βαροτραύματος είναι η εμφάνιση έντονου πόνου στο αυτί, βουητού ή σφυρίγματος, βαρηκοΐας, αυτοφωνίας (αίσθημα αντήχησης της ίδιας μας τη φωνής), αιμορραγίας και αισθήματος ότι το αυτί είναι βουλωμένο. Σε περίπτωση που το βαρότραυμα έχει επηρεάσει και το έσω ους, μπορεί να εμφανιστεί ίλιγγος, διαταραχή ισορροπίας, ζάλη αλλά και απώλεια προσανατολισμού. Αυτή η κατάσταση είναι πολύ επικίνδυνη ακόμα και για τη ζωή αν συμβεί κατά τη διάρκεια κατάδυσης. Στην βαροκοιλίτιδα εμφανίζεται αίσθημα βάρους ή έντονο άλγος στην περιοχή του κόλπου που πάσχει, κάτω από τα μάτια (ιγμόρεια), ανάμεσα στα μάτια (ηθμοειδή), πάνω από τα μάτια (μετωπιαίοι κόλποι) ή στο κέντρο του κεφαλιού (σφηνοειδείς κόλποι).

Η **διάγνωση** γίνεται από ειδικό ωτορινολαρυγγολόγο που θα προβεί σε πλήρη έλεγχο των ωτών και της ρινός με ωτοσκόπηση, ακούγραμμα, τυμπανόγραμμα, έλεγχο ευσταχιανής σάλπιγγας και ενδοσκόπηση ρινός.

Η **θεραπεία** στηρίζεται στη φαρμακευτική αγωγή με ρινικά αποσυμφορητικά, αναλγητικά και αντιφλεγμονώδη, αντιβιοτικά, ενδορρινικά κορτικοστεροειδή, ρινικές πλύσεις με φυσιολογικό ορό και με οδηγίες για αποφυγή κατάδυσης ή πτήσης μέχρι την ίαση. Σε περίπτωση βαροτραύματος έσω ωτός συνίσταται ανάπαυση και παραμονή του κεφαλιού σε υψηλότερη θέση από το σώμα κατά την κατάκλιση. Τα συστηματικά κορτικοστεροειδή και το υπερβαρικό οξυγόνο χρησιμοποιούνται σε περιπτώσεις που έχει επηρεαστεί ο νευροαισθητηριακός μηχανισμός της ακοής. Η χειρουργική θεραπεία έχει θέση σε περίπτωση που παραμένει τυμπανική διάτρηση παρά τα συντηρητικά μετρά, σε περιπτώσεις αντιμετώπισης παθολογίας της ρινός (π.χ. πολύποδες) και σε βαρότραυμα έσω ωτός όπου επιμένει η βαρηκοΐα, ο ίλιγγος και το βουητό.

Οδηγίες προστασίας από το βαρότραυμα:

- Χρήση αποσυμφορητικών σπρέι 30 λεπτά προ της κατάδυσης ή της πτήσης. Ποτέ όμως δεν τα χρησιμοποιούμε συνεχόμενα πέραν της μίας εβδομάδας.
- Χρήση τσίχλας ή καραμέλας που βοηθά στη διάνοιξη της ευσταχιανής σάλπιγγας.
- Ο χειρισμός Valsalva, δηλαδή η προσπάθεια εκπνοής με το στόμα και τη μύτη

κλειστά ώστε να οδηγηθεί ο αέρας στα αυτιά μέσω της ευσταχιανής σάλπιγγας. Αποφεύγουμε όμως να πραγματοποιούμε βίαιες εξισώσεις γιατί μπορεί να έχουμε το αντίθετο αποτέλεσμα.

- Αποφυγή πτήσης ή κατάδυσης όταν πάσχουμε από κρυολόγημα ή έξαρση αλλεργίας. Επιχειρούμε κατάδυση ή πραγματοποιούμε πτήση όταν είμαστε ελεύθεροι συμπτωμάτων για τουλάχιστον 3 μέρες.
- Ποτέ δεν χρησιμοποιούμε ωτασπίδες κατά την κατάδυση.

Πηγή: aegeandoctors.gr